

Utbildningsinspektion i Kyrkskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kyrkskolan den 25 och den 26 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Gagnefs kommun och Kyrkskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Kyrkskolan intervjuades rektorn, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i förskoleklass och i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Kyrkskolan	Antal barn
Förskoleklass	16
Grundskola	134

Kyrkskolan ligger i östra delen av kommunen i hjärtat av genuin dalabygd. I närheten finns bibliotek, bank och kyrka samt natursköna utomhusmiljöer. Rektorsområdet består av en grundskola med förskoleklass och årskurs 1–6, skolbarnsomsorg, förskola med tre avdelningar samt dagbarnvårdare. Skolan har en nytilträdd rektor sedan hösten 2006. Skolan har en lokal styrelse. Det råder vid inspektionstillfället oklarhet om den lokala styrelsens befogenheter (se vidare kommunrapport).

Kommunens ansvarstagande för den övergripande skolbarnsomsorgen behandlas i kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att skolan som helhet erbjuder utbildning av god kvalitet. Skolan upplevs av de allra flesta elever och föräldrar som en trygg miljö där varje elev blir sedd och respekterad. Inspektörerna mötte öppna och vänliga elever som väl kunde formulera sina synpunkter. Skolan har ett systematiskt sätt med att arbeta för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Dock bör skolan uppmärksamma att avsaknaden av uppföljning av enskilda elevers kunskapsresultat i skolans alla ämnen skulle kunna leda till att elevers rätt till särskilt stöd inte tillgodoses.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Rektorn ges inte alltid förutsättningar att fatta beslut om särskilt stöd (grundskoleförordningen 5 kap. 1 §).
- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Eleverna ges inte möjlighet att nå de nationella målen i teknik i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Elever ges inte möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)

- Skolans information till eleverna om elevens val alternativt skolans val är inte tydlig och eleverna erbjuds inte elevens val i enlighet med författningarna (2 kap. 19-22 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

- Skolan bör analysera vilka bakomliggande faktorer som kan vara orsaken till den negativa resultatutvecklingen på de nationella ämnesproven.
- Skolan bör försäkra sig om att eleverna och deras vårdnadshavare känner till vilka kursmål de arbetar mot i skolans alla ämnen.
- Skolans arbete med elevinflytande bör förbättras, så att eleverna exempelvis görs delaktiga i arbetet med framtagande av ordningsregler.
- Skolan bör vid utvecklingssamtalet, utifrån de nationella kursplanerna, informera om hur elevens kunskapsutveckling i skolans alla ämnen fortskrider.
- Rektorn bör säkerställa att elevernas rätt till särskilt stöd i samtliga ämnen tillgodoses.
- Kvalitetsredovisningen bör i högre grad innehålla en bedömning av i vilken utsträckningen de nationella målen för utbildningen har uppnåtts.
- Rektorn bör försäkra sig om att eleverna erbjuds undervisning i sådan omfattning att de ges förutsättningar att nå målen (hem- och konsumentkunskap).
- Personalen får inte kompetensutveckling i tillräcklig utsträckning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassen omfattas inte av målen att uppnå som finns angivna i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) eller grundskolans kursplaner. Lagstiftaren har därmed avsett att det i första hand inte är barnens kunskaper som ska mätas utan att det är målen att sträva mot och därmed om verksamheten stimulerar barnens utveckling som ska utvärderas.

Förskoleklassen och årskurserna 1–2 arbetar i samma lokaler och delvis också åldersintegrerat och personalen utgör ett arbetslag. Detta innebär att i arbetslagets arbetsplan (se även Innehåll, organisering och arbetssätt) ingår även mål att sträva mot för förskoleklassen inom de av kommunen prioriterade målområdena. T.ex. anges i arbetsplanen som ett mål för förskoleklassen för att öka barnens delaktighet i sitt eget lärande genom att summera och reflektera över dagens verksamhet. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att personalen anser sig uppnått målet genom att de själva värderat sitt arbete under året, att vissa andra positiva effekter uppnåtts men att ytterligare arbete återstår för att barnens inflytande ska öka ytterligare. Inspektörerna bedömer att verksamheten i

förskoleklasserna är i överensstämmelse med läroplanens mål och riktlinjer samt ger en god grund för elevernas fortsatta lärande och utveckling.

I läroplanen och kursplanerna för grundskolans ämnen finns mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte skolåret. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är även en förutsättning för att eleverna ska kunna utnyttja sin rätt till inflytande och påverkan.

Intervjuade elever känner inte till vilka mål de arbetar mot i de olika ämnena. Detta gäller också intervjuade föräldrar, som menar att möjligen kan de ha fått information om kursplanernas mål att uppnå i svenska, engelska och matematik. Detta bör skolan, enligt inspektörernas bedömning förbättras.

Skolan saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Vid lärarintervjuer framkommer att skolan följer elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik och vilka resultat eleverna når i dessa ämnen samtals om vid utvecklingssamtalen. I dessa ämnen har också skolans lärare tolkat de nationella målen för de olika årskurserna. Vilka resultat eleverna når i skolans övriga ämnen framstår som mycket oklart. Vissa lärare menar att de har sådan kunskap i exempelvis naturorienterande och samhällsorienterande ämnen, medan andra känner sig tveksamma till om det över huvud taget finns mål att uppnå i exempelvis ämnet fysik (se vidare avsnitt Personal).

Eleverna gör de nationella proven i svenska, engelska och matematik och läsåren 2004/2005, 2005/2006 och 2006/2007 uppnåddes nedanstående resultat:

Tabell. Nationella ämnesprov 2004/2005, 2005/2006 och 2006/2007 (andel i procent som uppnått målen i årskurs 5).

	Läsåret 2004/2005	Läsåret 2005/2006	Läsåret 2006/2007
Svenska	100	92	88
Engelska	96	92	77
Matematik	100	92	81

Inspektörerna konstaterar att elevernas resultat på de nationella proven uppvisar en negativ utveckling men någon skillnad mellan pojkars och flickors resultat på proven framträder inte. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera vilka bakomliggande faktorer som kan vara orsaken till den negativa resultatutvecklingen på de nationella ämnesproven samt vidta erforderliga åtgärder.

Inspektörerna bedömer att skolan måste systematiskt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår även att ge elever de normer och värderingar som anges i läroplanen. I uppdraget ingår bland annat att undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och att elevernas inflytande ska öka med ålder och mognad. Vidare ska eleverna ha en skolmiljö där ingen utsätts för diskriminering eller någon form av kränkningar.

Inspektörerna mötte barn som var positiva och glada och som vid intervjuerna kunde framföra sina åsikter och synpunkter och också lyssna på varandra. Stämningen i skolan uppfattas som lugn och i matsalen rådde en trivsamt stämning. Intervjuade elever uppger att de känner sig trygga i skolan och menar att mobbning knappast förekommer. På raster lekte barn av olika åldrar med varandra.

En trivselenkät har genomförts under hösten 2006. Vid inspektionstillfället hade skolan sammanställt resultaten och också påbörjat arbetet med att vidta åtgärder med anledning av enkätresultaten som bland annat visar att ett alltför stort antal (14 procent) elever vid skolan upplever att de ”inte har någon vuxen att prata med om någon skulle vara dum mot dig eller mot någon annan” och att åtta procent svarar att ”det ofta är någon på skolan som bär sig dumt åt” (se även Arbetsmiljö och delaktighet).

Vid inspektionstillfället framträder en bild av en skola med en lugn och positiv atmosfär men inspektörerna vill särskilt betona mot bakgrund av resultaten på enkäten att det är viktigt att skolan noga följer utvecklingen vad gäller elevernas trivsel och vidtar erforderliga åtgärder så att alla barn upplever skolmiljön som trygg. Det bör vidare särskilt uppmärksammas att ett stort antal elever vid skolan upplever sig utan vuxenstöd.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen ska utbildningen i samarbete med hemmen främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. Vidare ska verksamheten utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som arbetar i skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde.

Det råder numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLF 2007:7).

När det gäller medverkan av barn och elever i arbetet med likabehandlingsplanen så tydliggjorde lagstiftaren det kravet i och med förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan.

Utformningen och omfattningen av barnens deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Förordningen trädde ikraft den 15 oktober 2006.

För att bland annat arbeta med främjande och förebyggande insatser har skolan en kompisgrupp som leds av vuxna och med två elevrepresentanter från varje klass. Gruppen träffas en gång per månad. Därutöver träffas de vuxna i kompisgruppen varje vecka för att planera gemensam verksamhet, föreslå utbildningsdagar, tematiskt arbete samt behandla ärenden som eleverna tagit upp. Rektor deltar ibland. Vid intervjuer och lektionsbesök har framkommit att det främjande och förebyggande arbetet bedrivs olika i klasserna. I någon klass ansåg eleverna att de sällan arbetade med eller diskuterade sådana frågor i klasserna, medan andra ansåg att det förekom regelbundet. De elever som inspektörerna intervjuade menade dock att de alltid visste vem de skulle vända sig till om något inträffade, vilket skulle kunna vara en effekt av det påbörjade arbetet med anledning av resultaten på trivselenkäten hösten 2006.

Skolan har presenterat en likabehandlingsplan som antagits på en arbetsplats-träff i augusti 2006 men som för närvarande håller på att revideras. Eleverna ska varje termin utvärdera likabehandlingsplanen. Planen inkluderar situationer då personal diskriminerar och kränker elever. En så kallad åtgärdstrappa om incidenter inträffar finns i planen samt en beskrivning av det förebyggande arbetet. Dock inskränker sig planen vad gäller förebyggande och åtgärdande insatser till att endast avse mobbning. Övriga diskrimineringsgrunder och annan kränkande behandling ingår inte.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Rektor har ett särskilt ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola. Ordningsreglerna ska utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Arbetslagen vid Kyrkskolan har utifrån det kommunövergripande målområdet ”normer och värden” fokuserat på arbetet med trivselregler. Intervjuade elever och föräldrar känner mycket väl till de ordningsregler, som vid skolan benämns trivselregler och som består av regler för säkerhet, trivsel samt en åtgärdstrappa om reglerna inte efterföljs. Trivselreglerna ingår i skolans arbetsplan och samtliga föräldrar har undertecknat att de tagit del av dem. I arbetet ingår emellertid i huvudsak att gå igenom reglerna och att tillse att reglerna regelbundet aktualiseras. Eleverna anser sig inte varit delaktiga i utformandet av skolans regler, utan menar att ”lärarna har bestämt dem”. De tror inte heller att de skulle kunna förändra eller på något sätt påverka reglerna. Även om de känner till de formella vägarna för att kunna påverka, dvs. klassråd och elevråd, så tror de inte att en sådan arbetsgång skulle leda till någon förändring.

Inspektörerna bedömer skolans arbete med elevinflytande bör förbättras, så att eleverna till exempel görs delaktiga i arbetet med framtagandet av ordningsregler.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Vidare ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevers fortsatta lärande och kunskapsutveckling.

Kommunen har prioriterat fem olika målområden som varje skola har att formulera egna mål utifrån. Kyrkskolan har i sin gällande arbetsplan inte särskilt fokuserat på något område utan anger de mål som finns angivna i läroplaner och kursplaner som skolans mål. Varje arbetslag har sedan formulerat egna mål. Kopplingen mellan i kvalitetsredovisningen identifierade förbättringsområden och nästkommande års arbetsplan framstår som otydlig (se vidare Kvalitetssäkring och förbättringsarbete).

I förskoleklassen och årskurserna 1–2 arbetar lärare, förskollärare och fritidspedagoger tillsammans i en separat byggnad med förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg. Verksamheten är delvis integrerad, t.ex. har de ämnet idrott och hälsa tillsammans. Vid inspektionstillfället hade de äldre eleverna arbetat tematiskt med rymden och dokumenterade detta genom att spela in en film som de sedan skulle visa för de yngre barnen.

Ett prioriterat mål är att arbeta med övergångar mellan förskola - skola och mellan olika klasser. Vid bildandet av nya klasser och grupper utgör elevers olika behov en utgångspunkt men också personalens kännedom om elevers behov beaktas. Som exempel nämndes att två parallella klasser kan vara olika stora beroende på att eleverna har mycket olika behov.

En viss samverkan finns mellan skola och fritidshem. Den innebär dock i huvudsak att läraren genom fritidspedagogens stöd får möjlighet att dela klassen, det vill säga att den ena halvan kan ha etiska samtal eller liknande, medan den andra halvan har matematik eller svenska.

Inspektörerna har besökt varierande och stimulerande lektioner, där eleverna själva planerat sitt lärande och sedan utvärderat sitt arbete, men också en mer läromedelsbunden undervisning där eleverna arbetade enskilt med olika arbetsuppgifter och där antalet genomförda arbetsuppgifter hade större betydelse än vad eleverna lärt sig, dvs. en undervisning som i hög utsträckning är faktacentrerad och alltför sällan ger eleverna möjligheter att kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Projektarbeten förekommer och eleverna ”forskar” också inom vissa större ämnesområden, ibland som de valt själva, ibland inom gemensamma områden för klassen. Inspektörerna bedömer att Kyrkskolan sammantaget erbjuder en verksamhet som ger förutsättningar för eleverna att nå utbildningsmålen.

Individanpassning och stöd

Läraren ska vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan, skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Utvecklingssamtal genomförs varje termin vid Kyrkskolan och en individuell utvecklingsplan upprättas som både innefattar kunskapsmål och mål som står att finna i läroplanen. Vid utvecklingssamtalen behandlas i allmänhet endast elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik, vilket inte är i enlighet med intentionerna i författningarna.

I den individuella utvecklingsplanen beskrivs dock både vad skolan, eleven och elevens vårdnadshavare ska göra som kan bidra till elevens utveckling mot läroplanens och kursplanernas mål.

Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vid upprättandet av detta ska eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta. Syftet med ett åtgärdsprogram är att ange med vilka metoder och medel skolan ämnar anpassa undervisningen så att eleven ges förutsättningar att nå målen.

Kyrkskolan arbetar i två steg med åtgärdsprogram. Elevernas behov av stöd diskuteras i huvudsak på klasskonferenser och utvecklingssamtal. I ett första steg upprättas det som skolan benämner ”lilla åp” och som elev, lärare och föräldrar gemensamt samtalar om. Rektor informeras om att sådant ”åp” upprättats. Om åtgärderna inte ger resultat i form av utveckling, diskuteras elevens behov på en elevvårdskonferens där rektor ingår och ett åtgärdsprogram upprättas. De åtgärdsprogram som presenterats är, enligt inspektörernas bedömning, tydliga, med angivna ansvarsområden för vad skolan, hemmet och eleven ska göra, kort- och långsiktiga mål samt när insatserna ska följas upp.

Vid Kyrkskolan finns en mindre grupp som kallas ”Svalan” och där stöd ges i företrädesvis ämnena svenska, engelska och matematik. I Svalan arbetar en speciallärare samt en ”pedagogassistent”, båda anställda vid skolan. Eleverna deltar i undervisning i Svalan utifrån sitt upprättade åtgärdsprogram och enligt ett individuellt schema och målsättningen är alltid att så snart som möjligt fullt ut följa sin klass.

Beslut om särskilt stöd ska fattas av rektor. Gagnef kommun har bildat en resursorganisation med en egen rektor för kommungemensamma specialpedagogiska resurser. Resursorganisationens personal är knuten till olika skolor men hur och i vilken omfattning olika elever behöver specialpedagogisk kompetens diskuteras mellan rektor för skolan och resursorganisationens rektor och beslut fattas därefter av resursorganisationens rektor. Skolans rektor menar dock att hon skulle tillse att elever i behov av särskilt stöd fick sådant, oavsett om hon fick resurser från den kommungemensamma resursorganisationen eller ej. Kommunens resursorganisation medför att rektor inte alltid ges förutsättningar att fatta beslut om särskilt stöd för elever i behov av sådant, vilket inte är förenligt med skolans författningar.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett väl utarbetat system för att identifiera och åtgärda stöd och särskilt stöd för elever som har behov av sådant. Inspektörerna har tidigare i rapporten, under avsnittet Kunskaper, bedömt att skolans uppföljning av kunskapsresultaten måste förbättras. Då skolan brister i detta avseende kan det innebära att elever inte får sitt stödbehov tillgodosett. Elevernas rätt till särskilt stöd gäller i samtliga ämnen.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Minst en gång per termin ska läraren och eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Kyrkskolan genomförs utvecklingssamtal varje termin och förberedelserna inför utvecklingssamtalen sker på olika sätt. Vid utvecklingssamtalen får eleverna och deras vårdnadshavare veta hur elevernas kunskapsutveckling fortskrider i svenska, engelska och matematik men sällan i några andra av skolans ämnen.

Ibland förs också samtal om hur eleven trivs i skolan, med kamrater, i gruppen etc.

Inspektörerna bedömer att skolan vid utvecklingssamtalet bör informera om hur elevens kunskapsutveckling i skolans alla ämnen fortskrider.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den ska fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna har som syfte att bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever ska medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna ska ges möjlighet att medverka.

Kyrkskolan har presenterat en kvalitetsredovisning avseende 2005 och även ett arbetsmaterial för 2006 som följer en gemensam mall för kommunen. En större utvärdering genomförs vid skolan i slutet av läsåret, då en bedömning av resultaten samt åtgärder för utveckling görs, varpå mål för verksamheten på arbetslagsnivå formuleras. Kvalitetsredovisningen följer skolans arbetsplan och redovisar följaktligen varje arbetslags verksamhet och resultat. Den innehåller rubriker som de nationella målen för utbildningen, metoder för att nå målen, resultatbeskrivning, bedömning av resultaten, resultatanalys samt åtgärder för utveckling. Innehållet under rubrikerna är dock av mycket skiftande kvalitet och till exempel återfinns åtgärder för utveckling under rubriken analys. Någon utvärdering av vilka kunskapsresultat skolans elever som helhet når i andra ämnen än svenska, engelska och matematik, går inte att utläsa. Till exempel saknar inspektörerna analys och förslag på åtgärder när det gäller de vikande resultaten på de nationella ämnesproven. Enligt rektorn pågår ett arbete på skolan för att utveckla kvalitetsarbetet, bland annat genom kompetensutveckling för all personal. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras.

Rektorn har utformat kvalitetsredovisningen och personalen har fått lämna synpunkter på den. Intervjuade föräldrar och elever känner inte till kvalitetsarbetet vid skolan och inte heller kvalitetsredovisningen. Eleverna och deras vårdnadshavare måste, enligt inspektörernas bedömning, ges möjlighet att medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen. Detta måste enligt inspektörernas bedömning åtgärdas.

Ledning och intern kommunikation

Den som är rektor ska ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet. Särskilt ska rektor verka för att utbildningen utvecklas, och han eller hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. För att utöva sitt ledarskap ska rektor enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Rektors ansvar regleras i grundskoleförordningen och i läroplanen.

Vid samtal med såväl rektorn som personalen vid skolan menar man att det råder oklarhet vid skolan om rektorns ansvar och befogenheter i förhållande till den lokala styrelsens ansvarsområde (se vidare kommunrapport).

Enligt intervjuad personal har rektorn en tydlig vision, är väl förtrogen med verksamheten, har utvecklingssamtal med personalen men individuella kompetensutvecklingsplaner saknas. Rektorn har regelbundet möten med all personal vid skolan (se vidare avsnitt Personal). Rektorn har lärarutbildning och erfarenhet av arbete som skolledare. Hon saknar den statliga skolledarutbildningen men kommer att genomgå en annan ledarutbildning.

Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Elevens val ska enligt författningarna ge eleverna möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper i ett eller flera ämnen. Vidare anges att undervisningen ska vara förenlig med målen i kursplanerna. Styrelsen för utbildningen beslutar om elevens val. I Gagnefs kommun är detta delegerat till rektorn.

I timplanen anges ett visst antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Beslut om hur utrymmet för skolans val ska användas fattas av rektorn.

Dock råder vid inspektionstillfället oklarhet om den lokala styrelsens och rektorns ansvarsområde, till exempel när det gäller elevens val. Vidare har enligt rektorn beslut om elevens val inför läsåret 2007/2008 fattats av förvaltningsledningen. Beslutet innebär att skolan erbjuder tre så kallade linjer som elevens val eller skolans val från och med årskurs 4 till och med årskurs 6. Under årskurserna 1-3 väljer eleverna som elevens val att fördjupa sig i olika ämnen inom klassens ram. Det råder vidare oklarhet om skolan erbjuder skolans val och elevens val eller endast elevens val.

Inspektörerna bedömer att skolan måste tydligare informera eleverna och deras vårdnadshavare om elevernas rättigheter när det gäller elevens val och skolans val samt erbjuda detta i enlighet med bestämmelserna.

Av den timplan som presenterats framgår att ämnet teknik inte erbjuds under årskurserna 1–6, vilket innebär att eleverna inte ges möjlighet att nå de nationella målen i ämnet i årskurs 5. Skolan arbetar med så kallade NTA-lådor och menar att vissa moment inom ämnet teknik torde ingå i arbetet med dessa lådor. Intervjuade elever känner emellertid inte till om de läser ämnet teknik i skolan. Inspektörerna bedömer att eleverna inte ges möjlighet att nå de nationella målen i teknik i årskurs 5.

Vidare läser eleverna hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 om endast 40 minuter per vecka. Denna undervisning erbjuds dock i en annan skola i kommunen, då skolan inte förfogar över lokaler för undervisning i hem- och konsumentkunskap. Någon teoretisk eller annan form och undervisning i hem- och konsumentkunskap före årskurs 5 förekommer inte vid skolan. Rektor har inte

heller någon kunskap om i vilken utsträckning eleverna når de nationella målen för ämnet. Inspektörerna bedömer att skolan bör försäkra sig om att eleverna ges möjligheter att nå de nationella målen i ämnet i årskurs 5.

Personal

Skolans lärare ska ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, och personal för studie- och yrkesorientering ska ha utbildning för sådan verksamhet. Om personer med respektive föreskriven utbildning inte finns att tillgå, får den som inte uppfyller kraven anställas för högst ett år i sänder.

Kyrskolan har 7,6 lärare per 100 elever med pedagogisk utbildning att jämföra med riket 6,8. Personalen har i huvudsak utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Rektorn ansvarar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Från och med innevarande läsår anordnas all kompetensutveckling centralt i kommunen, vilket, enligt rektorn innebär att förvaltningsledningen har formulerat en kompetensutvecklingsplan för kommunens alla skolor och därmed också förfogad över varje skolas ekonomiska resurser för utbildning.

Inspektörerna bedömer att rektorn bör tillse att lärare och annan personal får kompetensutveckling utifrån skolans behov identifierade i kvalitetsredovisningen samt har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller.

Lokaler och material

Skolan ska enligt skollagen ha ändamålsenliga lokaler, utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning och eleverna ska ha tillgång till läromedel. På alla dessa punkter, konstaterar inspektörerna, uppfylls de krav som ställs. Skolan är anpassad för elever med fysiska funktionshinder och har också haft sådana elever.

Datum	Ort
2007-10-18	Stockholm

Monica Norberg

Anna Bergstedt Nordqvist